

Dato: 11. juni 2025

Fra/til: 09.00-11.30

Referent: Shirin Ræder

Møteleder: Klima- og miljøminister Andreas
Bjelland Eriksen og statssekretær
Astrid Hoem

Saksnr.:

Til stede: LO: Are Tomasgard og Margit Norheim Lindgren
YS: Hans-Erik Skjæggerud
Akademikerne: Morten Wedege og Helge Kvandal
Unio: Jan-Christian Kolstø
NHO: Anniken Hauglie
Virke: Helene Lillekvelland
KS: Helge Eide og Kjetil Bjørklund
Spekter: Marte Buaas

Klima- og miljødepartementet: Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen (deler av møtet), statssekretær Astrid Hoem (deler av møtet), Cecilie B. Utgård, Shirin Ræder.

Også til stede i deler av møtet var innleggsholdere Marie Flood og Erik Hagen (KLD), Ingrid Hjort (Ekspertutvalget for klimatilpasning) og Nora V. Traaholt (sekretariatet for Ekspertutvalget for klimatilpasning)

Sted: Klima- og miljødepartementet, Kongens gate 20, 0153, Oslo

Oppsummering Rådet for rettferdig omstilling 11.06.25

Det femte møtet i Rådet for rettferdig omstilling i arbeidslivet ble avholdt 11. juni i lokalene til Klima- og miljødepartementet i Oslo. Møtet startet med velkommen og introduksjon fra klima- og miljøministeren. Han snakket om det nylig vedtatte klimamålet for 2035 og dro linjene til omstillingen av samfunnet og arbeidslivet som vil komme. Han la vekt på videreføringen av det gode trepartssamarbeidet, og at Rådet for rettferdig omstilling er en viktig arena for å diskutere problemstillinger knyttet til overgangen mot lavutslippssamfunnet. Klima- og miljøministeren fremhevet videre at omstillingen av arbeidslivet må være rettferdig, og at det er avhengig av involvering av og aksept hos arbeidstakere og arbeidsgivere.

Det første innlegget i møtet ble holdt av Ingrid Hjort som leder ekspertutvalget som ser på samfunnsøkonomiske kostnader av klimaendringer og klimatilpasning. Hun presenterte utvalgets mandat, samt hvilke perspektiver og temaer som er viktige i utvalgets arbeid. Utvalget skal levere sin rapport i juni 2026, og Hjort la derfor vekt på å fortelle om de veivalg og problemstillinger som utvalget hittil har jobbet med. Hun fremhevet valg knyttet til håndtering av samfunnscenario i analysene, forskjeller mellom brå og gradvise klimaendringer, og skillet mellom konsekvenser av klimaendringer i Norge og av klimaendringer i utlandet. Utvalgsleder fortalte videre at utvalget har begynt å se på mulige barrierer for klimatilpasning, og koblet dette til barrierer for klimatilpasning i arbeidslivet.

Blant medlemmene i Rådet var det stor interesse for arbeidet og innlegget ble etterfulgt av mange spørsmål og god diskusjon. Flere påpekte at utvalgets perspektiv og arbeid er nyttig, spesielt med tanke på å se omstillingen fra et klimatilpasningsperspektiv (i tillegg til å omstille samfunnet når man skal kutte utslipp). Betydningen av barrierer ble diskutert og trukket fram som et tema som kunne være interessant å dykke videre ned i. Flere av medlemmene av Rådet pekte på at kunnskapsbarrierer trolig er en viktig grunn til manglende klimatilpasning.

Videre diskuterte Rådet at det er viktig å belyse fordelingsvirkninger av konsekvensene av klimaendringer og at dette er noe de gjerne vil få mer kunnskap om. Det ble også tatt opp at det trolig vil være deler av arbeidslivet som ikke forventer å bli påvirket av klimaendringer som likevel vil bli det, og at dette er interessant. Dette ble videre knyttet til fremtidig kompetansebehov i arbeidslivet og at det er essensielt å passe på at arbeidsstyrken får mulighet til å tilegne seg den kompetansen som trengs fremover. I løpet av diskusjonen nevnte flere av medlemmene at deres organisasjon sitter på tall og informasjon som kan være nyttig for både ekspertutvalget og generelt for arbeid med rettferdig omstilling.

Det andre innlegget handlet om EUs Ren industriplan, og innlegget ble holdt av Klima- og miljødepartementet. Det ble gitt en kort oppsummering av innholdet i planen, bakgrunn for den, og hvordan den passer inn i resten av EUs arbeid på området. Videre ble det gitt en oversikt over prosessen i Norge relatert til Ren industriplan, og hvordan departementsfellesskapet er rigget i det videre arbeidet. Det ble lagt vekt på at ett av punktene i planen handler om «Skills and Quality Jobs for Social Fairness and Just Transition».

Medlemmene av Rådet takket for innlegget og bemerket at det er viktig å følge arbeidet i EU tett. Flere av organisasjonene fortalte at de har gode samarbeid på europeisk nivå, og at de følger arbeidet i EU fra Brussel. Samtidig la de vekt på at det er avgjørende at de også får informasjon fra norske myndigheter og kobles på prosessene i Norge. Videre diskuterte Rådet problemstillinger rundt subsidier og ambisiøs klimapolitikk, og at det er nødvendig med en balanse mellom støtte og markedsutvikling. Det ble videre pekt på at tilgang til kraft er viktig, og at det også er potensial for energisparing som bør realiseres. Medlemmene av rådet løftet også frem behovet for å ta inn regelverk fra EU,

men at det ikke må medføre negative sosiale effekter. Det ble også lagt til at små bedrifter trenger bistand til å navigere alle regelverk og krav som kommer.

Til slutt i møtet takket klima- og miljøministeren for et godt møte, og oppsummerte noen av dagens gjennomgående innspill. Han pekte på at det er viktig for rettferdig omstilling å kutte utslipp jevnt og trutt, slik regjeringen også jobber. Han pekte på dilemmaene når Norge og andre land må prioritere ressurser, og at det er mange viktige valg foran oss. Det er akkurat nå spesielt tydelig i forbindelse med den geopolitiske situasjonen, men også relevant for å avveie mellom ulike virkemidler i klimapolitikken. Han rundet av møtet med å takke for gode innlegg, og viste til at trepartssamarbeidet er spesielt viktig for rettferdig omstilling av arbeidslivet og at han ser frem til å fortsette samarbeidet fremover.